

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Técnica e Hixiene Vocal para o Uso Correcto da Voz		Código	652498048
Titulación	Mestrado Interuniversitario en Estudos Avanzados sobre a Linguaxe, a Comunicación e as súas Patoloxías (plan 2015)			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación		Correo electrónico		
Profesorado	Garcia Real, Teresa Juana	Correo electrónico	teresa.greal@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Asignatura dirixida a coñecer a hixiene vocal e os principais recursos técnicos para corrixir a voz o para melloralas.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
O alumno coñecerá en xeral os principais trastornos funcionais da voz, que precisan de técnica e hixiene vocal (causas principais (erros funcionais, tóxicos e disparadores), tipos clínicos e os principais métodos de avaliación e diagnóstico. Os alumnos coñecerán a técnica de hixiene e voz para corrixir erros hiperfuncionais ou mellorar as destrezas orais.	A1	B1	C1
	A1	B1	C1
	A1	B1	C1
	A1	B1	
	A1	B1	
	A1	B1	
	A1	B1	
	A1		
	A1		
	A1		
Os alumnos practicarán a presentación oral como antecedente ao Traballo Fin de Mestrado	A1	B1	C1
	A1	B1	C1
	A1	B1	C1
	A1	B1	
	A1	B1	
	A1	B1	
	A1	B1	

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1: A voz normal e patolóxica.	. Características e parámetros acústicos da voz. . Principais erros para o uso incorrecto da voz. . Valoración vocal: anamnesis e exploración da voz.
Tema 2: Disfonías profesionais e hixiene vocal.	. Aspectos clínicos, etioloxías e tipos principais. . Tratamiento vocal: Recursos e principios de terapia vocal. . Medidas de Hixiene vocal.

Tema 3: Técnica vocal: Práctica de erros hiperfuncionais e de técnicas específicas.	. Errores do sistema respiratorio. . Errores do sistema de fonación. . Errores do sistema de resonancia e articulación. . Técnica de resonancia e tracto semi-ocluido.
Tema 4: Técnicas para mellorar a exposición oral dos Traballos Fin de Mestrado.	. Linguaxe corporal. . Voz. . Dicción.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A5 A6 A7 A8 A9 A28 A32 B1 B5 B7 B9 B16 B17 C1 C2 C3	17.5	15.75	33.25
Recensión bibliográfica	A5 A6 A7 A8 A9 A28 A32 B1 B5 B7 B9 B16 B17 C1 C2 C3	2	8	10
Presentación oral	A5 A6 A7 A8 A9 A28 A32 B1 B5 B7 B9 B16 B17 C1 C2 C3	11	22	33
Prácticas clínicas	A5 A6 A7 A8 A9 A28 A32 B1 B5 B7 B9 B16 B17 C1 C2 C3	17	17.25	34.25
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Os contidos teóricos ensinaranse cos temas prácticos de forma consecutiva. Os teóricos impartiranse nunha sesión maxistral co apoio de diapositivas e vídeos. E a parte práctica a través de exercicios prácticos relacionados coa explicación teórica.
Recensión bibliográfica	Os estudantes realizarán unha investigación sobre un tema de técnica vocal ou de hixiene. Esta actividade entregárase por escrito e servirá para a introdución ou o fundamento teórico na presentación oral. Documento escrito: 3-4 páxinas (un lado) para sintetizar o máis relevante e actualizado sobre o tema. Criterios de avaliación: 1) Riqueza bibliográfica, é dicir, número de artigos de revistas científicas de calidade científica internacional ou nacional, desde bases de datos Web of Science, Scopus, Medline, PubMed, 2) Síntese e organización de ideas desenvolvidas e precisión na narración e 3) regras APA e ortográficas correctas.
Presentación oral	Os alumnos presentarán un traballo de intervención vocal (fundamentos teóricos e obxectivos, metodoloxía con deseño, instrumentos e procedemento, resultados, discusión, conclusións e referencias bibliográficas). A presentación farase a través da presentación oral e axudará con diapositivas, individualmente. Tempo de exposición 15 minutos e preguntas de 10 minutos. Criterios de avaliación: 1) Contido preciso, organización do traballo, dominio do tema presentado, 2) Voz sonora e dicción intelixible para seguir o discurso, 3) Calidade e elaboración das diapositivas, 4) Axuste do tempo dispoñible e 5) Razoamento e defensa nas preguntas.
Prácticas clínicas	Servirán para dar exemplos de problemas vocais e os seus efectos larínxicos e acústicos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Presentación oral	Para a preparación da presentación oral o alumnado dispoñen de horas de tutorías para resolver dúbidas que puideran surxir durante o proceso de elaboración. Durante as sesións de práctica clínica a profesora atenderá as cuestións e dúbidas existentes.
-------------------	---

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Recensión bibliográfica	A5 A6 A7 A8 A9 A28 A32 B1 B5 B7 B9 B16 B17 C1 C2 C3	Documento escrito: 3-4 páxinas (un lado) para sintetizar o máis relevante e actualizado sobre o tema estudado. Criterios de avaliación: 1) Riqueza bibliográfica, é dicir, número de artigos de revistas científicas de calidade científica internacional ou nacional, desde bases de datos Web of Science, Scopus, Medline, PubMed, 2) Síntese e organización de ideas desenvolvidas e precisión na narración e 3) regras APA e ortográficas correctas. Esta actividade para aprobarse ten que conseguir o alumnado un 2 ou superior.	40
Presentación oral	A5 A6 A7 A8 A9 A28 A32 B1 B5 B7 B9 B16 B17 C1 C2 C3	Os alumnos presentarán un traballo de intervención vocal (fundamentos teóricos e obxectivos, metodoloxía con deseño, instrumentos e procedemento, resultados, discusión, conclusións e referencias bibliográficas). A presentación farase a través da presentación oral e axudará con diapositivas, individualmente. Tempo de exposición 15 minutos e preguntas de 10 minutos. Criterios de avaliación: 1) Contido preciso, organización do traballo, dominio do tema presentado, 2) Voz sonora e dicción intelixible para seguir o discurso, 3) Calidade e elaboración das diapositivas, 4) Axuste do tempo dispoñible e 5) Razoamento e defensa nas preguntas.	60

Observacións avaliación
Para superar a materia é necesario que o alumno/a consiga un 2 en recensión bibliográfica e un 3 na presentación oral, é dicir aprobar (50%) cada parte.

Fontes de información	
Bibliografía básica	Andrews, M. (1999). Manual of voice treatment. Pediatrics through geriatrics. 2ª Ed. San Diego: Singular Publishing Group. Berckhan, B, Krause, C y Röder, U. (2008). El arte de hablar en público: cómo ganar respeto con serenidad. Madrid: Santillana. Bustos Sánchez I, (2003) La voz. La técnica y la expresión., Barcelona. Paidotribo. Heuillet-Martin, G y Garson-Bavard H. y Legré A. (2003). Una voz para todos. La voz normal y cómo optimizarla. Tomo 1. Barcelona: Solal. Hirano, M. y Bless D. (1993). Videostroboscopic examination of the larynx. San Diego: Singular Publishing Group. Irwin, D, Pannbacker, M y Lass, N (2007). Clinical research methods in speech-language pathology and audiology. San Diego: Singular Publishing Group. Jackson Menaldi (2005). La voz normal. Buenos Aires: Médica Panamericana. Jackson Menaldi (2002). La voz patológica. Buenos Aires: Médica Panamericana. Le Huche, F y Allali, A. (2004). La voz: Terapéutica de los trastornos vocales. 2ª edición. Barcelona: Masson. Perelló, J. (1982): Canto y dicción. Barcelona: Científico Médico. Perelló J. y Slavá, J.A. (1980): Alteraciones de la voz. Barcelona: Científico Médico. Navarro Tomás, T. (1999). Manual de Pronunciación española. Madrid: CSIF. Núñez Batalla, F. y Suárez Nieto, C. (1999). Espectrografía de la voz. Oviedo: Universidad de Oviedo. Servicio de Publicaciones. Rubín, J; Sataloff, R. y Korovín, G. (2006). Diagnosis and Treatment of voice disorders. 3ª Edición. San Diego: Singular Publishing Group. Sataloff, R.T (1991). Professional voice: The science and art of clinical care. New York: Paven Press. Studer, J. (1996). Oratoría, el arte de hablar, disertar, convencer. Madrid: El drac. Revistas: Journal of Voice. EEUU. Laryngoscope. EEUU. Journal of Speech and Hearing Research (ASHA). EEUU. Revista Española de Logopedia, Foniatería y Audiología (AELFA). España. Journal of Acoustical Society of América. EEUU.

Bibliografía complementaria	Revistas de interés:1. Journal of Voice.2. Logopedics Phoniatrics Vocology.3. European Journal of Disorders of Communication.4. Folia Phoniatrica e Logopeadica.Bases de datos:Web of Science.ScopusMedlinePubMed.
------------------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

/

Materias que continúan o temario

Observacións

Este curso úsase para preparar a voz e a dicción para presentacións orais, como o TFM.

Recoméndase a asistencia ás clases debido ao seu elevado contido práctico.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías